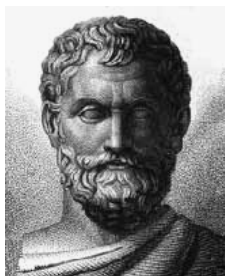

Thales din Milet

Thales din Milet a fost declarat in anul 582 i.e.n. unul dintre cei sapte intelepti ai antichitatii. A trait intre anii 624 – 546 i.e.n. in Grecia antica si a fost un recunoscut matematician, astronom si filozof.

A fondat in Milet cea mai veche scoala filozofica materialista, de care este legata nasterea matematicii grecesti.

Este primul matematician care a enuntat teoreme insotite de demonstratii, ca :

- Diametrul imparte cercul in doua parti egale ;
- Unghiul inscris intr-un semicerc este drept (teorema cunoscuta si de egipteni ;
- Suma unghiurilor unui triunghi este de doua unghiuri drepte ;
- Unghiurile de la baza unui triunghi isoscel sunt egale (fapt cunoscut si de egipteni si de babilonieni) ;
- Congruenta triunghiurilor care au o latura si unghiurile adiacente congruente ;
- Asemanarea triunghiurilor avand unghiurile respectiv egale, in corelatie cu teorema care ii poarta numele si care este enuntata astfel :

In orice triunghi o paralela dusa la una din laturi le imparte pe celelalte doua in segmente proportionale.

Paralela poate taia laturile triunghiului sau prelungirile acestora.

Si reciproca :

Daca o dreapta imparte doua laturi ale unui triunghi in segmente proportionale, atunci ea este paralela cu a treia latura a triunghiului.

Consecinta :

Mai multe paralele determina pe doua secante oarecare segmente proportionale.

Studiile matematice ale lui Thales au fost strans legate de necesitati practice :

- Lui Thales i se atribuie prima aplicatie a compasului si a vasometrului ;
- Masurarea inaltimii unei piramide, dupa lungimea umbrei ei si a masuratorului ;
- Procedul de a determina distanta pana la tarm a unei corabii vizata din doua puncte de pe uscat.

Ca astronom, Thales este primul care a afirmat ca Luna primeste lumina de la Soare.

Dar, faima lui Thales ca astronom s-a pastrat de-a lungul veacurilor mai ales prin prezicerea eclipsei de Soare din 28 mai 585 i.e.n. (data calculata corespunzator pentru calendarul nostru de catre G.B.Riccioli, in 1665) – eclipsa ramasa celebra prin faptul ca a pus capat razboaielor dintre lidieni (greci) si mezi (persi). Izbanda armatei lidienilor se datoreaza lui Thales, intrucat el a sfatuit pe conducatorii acestora sa lanseze atacul in ziua cand eclipsa se va produce. Atunci, ostile vrajmase inspaimantate de acest fenomen (de care nu avusesera cum sa ia cunostinta) au parasit in graba campul de lupta.

De aceasta indeletnicire a lui Thales este legata si urmatoarea anecdota – transmisa de Platon (sec. 4 i.e.n.) :

Intr-o noapte, Thales se plimba privind stelele si, absorbit de ganduri, a cazut intr-o groapa. O batranica, vazandu-l, i s-a adresat atunci cu dojana : „ Cum poti sa stii ce se afla in cer daca nu stii ce se afla la picioarele tale ?”

Ca filozof a apartinut Scolii filozofice din Ionia (Asia Mica).

A sustinut ca principiul primordial al lucrurilor este apa.

Din filozofia lui Thales am ales urmatoarele cugetari :

- „ Castiga-ti frumusetea nu la infatisare, ci la felul de viata . ”
la Diogenes Laertios
- „ Pagubitor lucru este nestapanirea. ”
la Stobaios, Florilegium